

بررسی تأثیر مواد تنظیم کننده رشد در ظهور جنسیت خیار به روش کشت درون شیشه‌ای

جعفر محمدی

گروه باغبانی دانشکده کشاورزی دانشگاه زنجان، زنجان

تنظیم ظهور جنسیت در تولید میوه و سبزی اهمیت فراوانی دارد. امکان تغییر جنسیت با استفاده از بعضی مواد تنظیم کننده و عوامل محیطی در برخی از گونه‌های گیاهی مخصوصاً در انواع یک پایه، مثل خیار به اثبات رسیده است. عمده اطلاعات بدست آمده در مورد تأثیر عوامل بالا به روش کشت در فضای آزاد (in vivo) بوده است. در این روش امکان دستیابی به عوامل اصلی وجود ندارد، لذا تکنیک‌های کشت بافت و سیله خوبی برای مطالعه اثر مواد تنظیم کننده رشد در تغییر ظهور جنسیت در اندامهای مخصوص می باشد. کشت جوانه های نارس و گل آذین های نابالغ فرصت خوبی را برای چنین مطالعاتی فراهم می سازد.

با استفاده از روش کشت بافت، تأثیر IAA و اتترل در تغییر ظهور جنسیت خیار مورد مطالعه قرار گرفت و نتایج زیر بدست آمد:

- ۱- تأثیر مواد تنظیم کننده رشد در تغییر جنسیت خیار بستگی به ژنوتیپ آن دارد.
- ۲- در غلظت‌های مختلف IAA، تغییری در ظهور جنسیت خیار ایجاد نشد و تقریباً تمام گل آذینها نر شدند.
- ۳- در تیمار اتترل درصد کمی از گلها به صورت ماده درآمدند.